

Input ActiZ – debat stijgende energiekosten ouderenzorginstellingen

9 mei 2023

Energielasten die beperkt stijgen of juist de pan uit rijzen. Op 11 mei a.s. gaat u met de minister in debat over ouderenzorginstellingen die in de financiële problemen komen vanwege hoge energiekosten. Het beeld dat ActiZ heeft van de gevolgen van stijgende energiekosten voor ouderenzorgorganisaties is divers. Een inventarisatie die de branchevereniging deed laat in elk geval zien dat er blijvende maatregelen nodig zijn en dat passende afspraken tussen zorgkantoren en zorgorganisaties over kostendekkende tarieven een vereiste is.

In 2022 was er een compensatieregeling, voor 2023 zou het in de reguliere tarieven verwerkt worden. Onze constatering is dat dit helaas niet gebeurt is. En ook de tijdelijke regeling voor 2023 voor energiecompensatie voor blokverwarming blijkt lang niet altijd passend voor zorgorganisaties.

De prijsstijgingen waar ouderenzorgorganisaties zich momenteel mee geconfronteerd zien ligt tussen de 10% en de 200%. Dit is sterk afhankelijk van het energiecontract, het moment van afsluiten, de looptijd ervan, de staat van het vastgoed en de mogelijkheden om hier op korte termijn iets aan te doen.

Hoe ziet prijsstijging eruit?

Een zorgorganisatie met 16 verpleeghuislocaties moest een nieuw energiecontract afsluiten. De energiekosten bedroegen met het oude energiecontract jaarlijks € 1,1 miljoen euro. Omdat de looptijd van het contract afliep, moest een nieuw contract afgesloten worden. Met grote gevolgen: de energiekosten stijgen met 175%. Jaarlijks bedragen de uitgaven aan energiekosten voor de zorgorganisatie nu € 3,1 miljoen euro.

Hoe gaan zorgorganisaties om met stijgende energiekosten?

Een lage stijging van energielasten is doorgaans op te vangen. Maar als de stijging hoger uitpakt betekent dit voor sommige organisaties echter direct een bedreiging voor het voortbestaan. Er zijn voorbeelden van zorgorganisaties die met succes een beroep konden doen op de hardheidsclausule uit de Wlz¹ en zo compensatie ontvingen voor de prijsstijging.

Er zijn echter ook zorgorganisaties waarvan het beroep op de hardheidsclausule werd afgewezen. Zij zien zich gedwongen financiële reserves in te zetten om de prijsstijgingen op te vangen. Deze reserves kunnen niet meer aangewend worden voor bijvoorbeeld huisvestingsplannen, verduurzaming of ontwikkelingen rond personeelsbeleid.

---

¹ Wlz-zorgaanbieders kunnen een beroep doen op extra geld, als ze niet uitkomen met de tarieven die de zorgkantoren bieden.

Financiële zorgen

De sector staat momenteel financieel enorm onder druk. Zorgaanbieders hebben te maken met veel financiële onzekerheden: hoge inflatie en energiekosten, de negatieve herijking van de normatieve huisvestingscomponent (NHC) van 8%, stijgende huurkosten (we zien indexeringen van 14%, waar ook vorig jaar huurverhogingen van 12% reëel waren), druk op de loonkosten en de toename van personeel dat niet in loondienst is als gevolg van hoger verzuim en personeelskrapte.

Daarnaast heeft Zorgverzekeraars Nederland (ZN) het richttariefpercentage (het vertrekpunt voor de zorginkoop) voor 2024 vastgesteld op een lager percentage (95,5%) dan afgelopen jaren als gevolg van een te krap vastgesteld Wlz-kader. Ook is het kabinet voornemens besparingen in de Wlz uit het coalitieakkoord te effectueren. Dit heeft een financiële impact op het Wlz-kader (het totaalbudget dat beschikbaar is voor de langdurige zorg) van 1,2% in 2024 en loopt op tot bijna 3% in 2026. Gevolg hiervan zal zijn dat verpleeghuisorganisaties minder budget krijgen om de zorg aan kwetsbare ouderen te verlenen.

Dit bij elkaar opgeteld maakt dat ActiZ grote zorgen heeft over de gevolgen voor de kwaliteit en toegankelijkheid van de verpleeg(huis)zorg.

Oplossingen stijgende energiekosten

Generieke maatregelen om zorgorganisaties te compenseren voor de stijging in energiekosten bieden te weinig soelaas. ActiZ pleit daarom voor passende contractafspraken tussen zorgkantoren en zorgorganisaties. Zeker voor 2024 en verder zijn er kostendekkende tarieven nodig om goede zorg en ondersteuning voor bewoners in verpleeghuizen te faciliteren. We vragen uw begrip voor zorgkantoren die door de te krappe vastgestelde macrokaders nu onvoldoende ruimte hebben om deze afspraken met zorgorganisaties te maken.

- *Zal de minister toezien op kostendekkende tarieven in de verpleeghuiszorg door een voldoende ruim Wlz-kader vast te stellen?*

Contact

Voor meer informatie of vragen, neemt u contact op met ActiZ:

Olfert Koning (o.koning@actiz.nl / 06-2902 0035), coördinator public affairs ActiZ of Frank Hagelstein (f.hagelstein@actiz.nl / 06-1503 0610), manager Wonen & Zorg & Arbeid.